

UWAGI NA TEMAT INTERPRETACJI JOGASUTR PATAŃDŻALEGO

Założenia metodologiczne przy interpretowaniu jogasutr:

1. Filozofia jogi jest autonomicznym systemem filozoficznym;
2. Jogasutry są jednolitym, wewnętrznym niesprzecznym tekstem;
3. najstarsze komentarze nie stanowią ostatecznej i rozstrzygającej wykładni poglądów Patańdżalego;
4. punktem wyjścia dla podstawowych koncepcji systemu jogi jest doświadczenie mistyczne.

Empiryczne źródła teorii jogi:

1. Jogasutry mają swoje źródła w bezpośrednim doświadczeniu jogicznym;
2. są werbalizacją doświadczeń medytacyjnych wielu pokoleń joginów żyjących przed Patańdżalim;
3. doświadczenie mistyczne, pojmowane jako praktyczne zastosowanie jogi, stanowi najistotniejszą cechą Jogasutr (M. Eliade);
4. joga jest rodzajem mistycyzmu bowiem zawiera jego najistotniejsze elementy:
 - o trans (nirodha),
 - o metodą wejścia w trans (tapas, vairagya, samadhi),
 - o przekonanie, iż w transie "doświadcza się" transcendencji (kaivalya). (F. Tola, C. Dragonetti);
5. w jodze kładzie się nacisk na eksperymentalną stronę doświadczenia na doznania emocjonalno-intuicyjno-ekstazy (G. Feuerstein);
6. Jogasutry to dzieło o charakterze spekulatywnej metafizyki, systematyzujące doświadczenia mistyczne (S.H. Phillips);
7. nadzwyczajne moce jogiczne to nie dosłowne relacje a metafory (Y. Grinshpon);
8. skutki wzmoczonej mocy jogicznej to podstawowy, niekwestionowany sprawdzian prawdziwości i wartości wiary (Wiwekananda, Taimni, Rajneesh, Aranja).

ANALIZA WEWNĘTRZNA JOGASUTR

Przy założeniu homogeniczności i koherentności Jogasutr G. Feuerstein wyróżnia następujące działy tematyczne:

A. TEKST KRIJAJOGI (CZĘŚĆ I)

1. wprowadzenie: rozdział na temat nirodhy (I.1-I.51);
2. wymienienie ważnych cech krijajogi (II.1-II.27);

B. TEKST ASZTANGAJOGI (II.28-III.2 lub 3);

A. TEKST KRIJAJOGI (CZĘŚĆ II):

1. Omówienie samjamy i wibhuti (III.3 lub III.4-III.54)

B. FRAGMENT ASZTANGAJOGI (III.55)

C. PÓŹNIEJSZE DODATKI (IV.1)

A. TEKST KRIJAJOGI (DALSZY CIĄG CZĘŚCI II):

1. Filozoficzne postscriptum (IV.2-IV.34)

Joga zaleca stosowanie zaawansowanych praktyk medytacyjnych doprowadzających do poznania rozróżniającego (prawdziwego), a następnie zmierzających do całkowitego oczyszczenia umysłu z wszelkich zjawisk świadomościowych.

Literatura:

- L. Cyboran, Klasyczna joga indyjska, PWN, Warszawa, 1986.
L. Cyboran, Tajemnica jogi, Temako, 1997.
M. Jakubczak, Poznanie wyzwalające. Filozofia jogi klasycznej, Zakład Wydawniczy NOMOS, Kraków 1999.